

bb.44. magyar művész sikere

i/is/bcig hgy

1981. augusztus 24.

ostendében, a fiatal operaénekesek közel múltban befejeződött fesztiválján nádor magda, a magyar állami operaház magánénekesnője produkciójával a szakzsűri díját nyerte el.
/mti/

bb.46. időjárásjelentés

gg/ig hgy

1981. augusztus 24.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 24-én, hétfőn 19 órakor:

hűvös, szeles idő

várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások lesznek, elszórtan zápor várható, az északnyugati, északi szél több helyen megerősödik, helyenként viharos széllelkések is lehetnek. a legmagasabb nappali hőmérséklet 17-22 fok között lesz. /mti/

bb.47. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke zárásig

nj

1981. augusztus 24.

24. amatőrfilmes világfesztivál magyarországon
25. veres józsef köszöntése és kitüntetése
26. nemzetközi növénytermesztési tanácskozást rendeznek
27. kitüntetések a könnyűszerkezetes építésmeghonosítására
28. spontán kezdeményezésből tömegmozgalom
29. fizikus vándorgyűlés
30. kitüntetés
31. etológiai konferencia
32. elektromágneses kokillaöntés
33. kezdődik a színházi évad
34. nemzetközi döntéseméleti konferencia
35. magyar-bolgár szakszervezeti tárgyalások
36. xxi. biokémiai vándorgyűlés
37. ötnapos munkahét az oroszországi bányákban
38. mhsz-vezetők tanácskozása
39. intamel-közgyűlés
40. számítástudományi konferencia
41. radó sándor temetése
42. 350 ezer ember komplex egészségügyi szűrése
43. népfront-tanácskozás
44. magyar művész sikere
45. nemzetközi balaton
46. időjárás
47. hírjegyzék /mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: fehér péter, izsák erika, halasi györgy.
21.00/ig

- 34 -
- v é g e -

21³⁰
3P

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. augusztus 25. k e d d

bb. 1. tanévnyitás előtt az iskolák

i/me/bév/igó/kör/táb/dáv/mzs/s/rj bc xwhgy 1981. augusztus 25.

már tiszták a tantermek, folyosók, befejezték a tatarozást, a felújítást az iskolák zömében. az üzemek, a vállalatok dolgozói - szocialista brigádok - társadalmi munkával segítették a szokásos nyári munkákat.

veszprém megyében csupán a lesenceistvándi iskolában dolgoznak még a szakemberek. az ajkai bányák, a timföldgyár, az üvegyár és más ipari egységek dolgozóinak nagy részük volt abban, hogy megszépültek az iskolák. a társadalmi munkák révén a tanév kezdetétől baranya megye számos iskolájában fénycsövek világítanak a régi izzólámpák helyett. több iskolában központi fűtőberendezéseket szerelnek, megjavították, illetve kicserélték az ajtókat, az ablakokat, az egészségügyi berendezéseket. a borsod megyében az edényi járásban a kisiparosok, az ózdi járásban és a bányatelepeken az üzemi dolgozók segítettek. a megyei tanács költségén a harsányi, a tornaszentandrás iskolában kicserélték a nyílászárókat, a dédestapolcsányi, a hernádnémeti és más iskolákban korszerűsítették a fűtőberendezést. abaujszántón új butorokkal rendezték be az általános iskola diákközhelyét.

/folyt.köv./

-1-

3P

bb. 1. tanévnyitás... 1. folyt./rj

az oktatási intézmények felújítására 27 millió forintot költött a nyáron debrecen város tanácsa. hatvan iskola és óvoda tetőszerkezetét, falburkolatát, víz- és csatornavezetékét, villanyhálózatát javítottatta meg a vállalatok dolgozóinak közreműködésével. komádi községben futó- és kézilabdapályát építettek, a hajduszoboszlói óvodásoknak udvari játékokat készítettek társadalmi összefogással. csongrád megyében a nyári szünetben több mint 50 millió forintot költöttek a tanácsok az oktatási intézmények felújítására, karbantartására. szegeden például a tömörkény gimnáziumban megjavították az ajtókat, az ablakokat, s az oktatás céljaira rendezték be a szilléri sugáruti általános iskola alagsori helyiségeit is. a hódmezővásárhelyi általános iskolákban az áfész, a városgazdálkodási vállalat, a helyi építőipari szövetkezet és más üzemek szocialista brigádjai, a csongrádi kossuth általános iskolában a tiszta butoripari vállalat, a fűtőberendezések gyára munkásai végeztek társadalmi munkát.

az utolsó simitásokat végzik a soproni általános iskola és nevelőotthon új konyháján: 350 személynek főznek majd itt. az új tanévre elkészül a soproni erdészeti szakközépiskola 300 adagos konyhája is. az iváni gyerekek a községi kulturházban kezdik a tanévet, s október elején veszik birtokba a megfiatalított kastély-iskolát. a fertődi, a hegykői, a sopronkövesdi és az ujkéri szülők is sokat tettek azért, hogy gyermekeik jó feltételek között tanuljanak a következő tanévben. /mti/

--

bb. 2. több salgótarjáni gáztüzhely a hazai és a külföldi piacon

i/mm/gg/rj pp hgy

1981. augusztus 25.

egy év alatt 9 millió forint takarítható meg a gáztüzhelyek új elektrosztatikus zománcozási technológiájával. a salgótarjáni vasöntőde és tüzhelygyárban alkalmazott új eljárás lényege, hogy a berendezést és a szórópisztolyt pozitív, illetve negatív feltöltéssel látják el, így egyenletesebb bevonat és gazdaságosabb festékfelhasználás érhető el.

a svájci boecker céggel kooperációban gyártott és forgalmazott salgótarjáni gáztüzhelyek iránt bel- és külföldön olyan mértékben növekedett a kereslet az utóbbi években, ami szükségessé tette egy gyorsabb és anyagtakarékosabb zománcozási technológia kidolgozását. eddig - hagyományos módszerekkel - évi 186 ezer darab gáztüzhely készült a gyárban, a tervek szerint a termelést a vi. ötéves terv végére megkétszerezzük. ezt a növekedési ütemet a zománcozás gyorsításával, korszerűsítésével érik el.

/folyt.köv./

-2-

37

bb. 2. / több salgótarjáni... 1. folyt./rj

ilyen mennyiség gyártásánál - az új technológia bevezetésével - az anyag- és munkaerő megtakarítás várhatóan évi 18 millió forint. a költségcsökkenés mintegy 80 százaléka anyagmegtakarításból adódik, s ennek egy része nyugati importmegtakarításként jelentkezik, mert az eddig alkalmazott festék helyett egyre több hazai zománckészítményt használnak fel a jövőben. /mti/

--

bb. 3. nem kell szerelni, csak szórni

i/bi/rj pp hgy

1981. augusztus 25.

megoldódik a háztartásokban gyakori gond: a lefolyók eldugulás utáni tisztítása. a kemiplaszt műszaki vállalat vegyi csoportja dolgozta ki azt a szí-ti elnevezésű szifontisztító vegyi anyagot, amely a fürdőkádak, mosdók, mosogatók lefolyójába szórva kioldja az ott dugulást okozó szennyeződést. a szí-ti használata feleslegessé teszi a szifon szétszerelését és kézi tisztítását.

eddig ilyen jellegű terméket - korlátozott mennyiségben - importból szerzett be a magyar kereskedelem. a kermi véleménye szerint a szí-ti minősége megfelel a követelményeknek - gyártásával tehát import takarítható meg.

mivel a kemiplaszt vállalat nem foglalkozik tömeges gyártással, a lefolyótisztító anyagot a püspökladányi november 7. tsz ipari melléküzemágában állítják majd elő. a szerződést már megkötötték, ennek alapján hamarosan megkezdődik a szí-ti gyártása. a tervek szerint a negyedik negyedévben mintegy 50 ezer dobozzal készítenek belőle, de ez a mennyiség az igényektől függően a többszörösére is növelhető. /mti/

--

37

-3-

bb. 4. az országban elsőként csepelen...- automatizált gyáraké a jövő

i/sz/rj pp hgy

1981. augusztus 25.

a csepel vas- és fémművek szerszámgépgyárában - az országban elsőként - rövidesen megkezdí a próbaüzemet egy integrált számítógépi irányítási rendszer. a magyar tudományos akadémia számítástechnikai intézetével közösen nyolc fontos alkatrésztípus 36 féle megmunkálási programját már elkészítették, valamennyi szerszámgéphez szükséges precíziós öntvény, amelyek minősége alapvetően befolyásolja a végtermék minőségét.

a következő hetekben folyamatosan kapcsolják be a gépeket, technológiai egységeket az integrált termelési rendszerbe, s várhatóan októbertől a szerszámgépgyár öt megmunkálóközpontja, egyik anyagot, alkatrészt és szerszámot kiszolgáló magasraktára, egy ipari robotja és komplett mérőberendezése számítógépes irányítással, teljesen automatikusan termel majd. a gyáriak úgy tervezik, hogy minimálisan két műszakban, de ha lehet, három műszakban indítják a próbaüzemet. így a teljes, komplett integrált termelési rendszer összesen 32 hagyományos megmunkáló szerszámgép munkáját látja el. a rendszer üzemeltetését, műszakonként mindössze három szakember végzi el, így sok dolgozó fizikai munkáját kiváltják. erre nagy szüksége is van a gyárnak, mert munkáslétszáma évről évre csökken. csupán az idén eddig több mint nyolcvan mentek el a csepeli szerszámgépgyárból. bizonyára ez a kényszerhatás is közrejátszott abban, hogy csepelen rövid idő alatt megvalósították az első integrált, automata termelési rendszert, a gyár vezetői szerint, ha a mostani próbálkozás eredményes lesz, akkor a következő évtizedben valószínűleg automatagyárrá alakul át a csepeli szerszámgépgyár.

a csepeliekkel szinte egyidőben a szerszámgépipari művekben, az egyesült villamos gépgyárban és néhány kutató-fejlesztő intézetben is munkába állítják a számítógépi irányítási rendszert. /mti/

--

bb. 5. a cimkereső szolgálat egy hónapja

i/gi/rj bc hgy

1981. augusztus 25.

alig egy hónapja kezdte meg működését a fővárosi ingatlanközvetítő vállalat cimkereső szolgálata, de máris közkedvelt a budapestiek körében.

/folyt.köv./

-4-

BP

bb. 5. / a cimkereső szolgálat... 1. folyt./rj

az új kezdeményezéssel a lakásgondokkal küszködőkön kívánnak segíteni, azáltal, hogy összegyűjtik a lehetséges partnereket, adataikat számítógépbe táplálják, majd értesítik a megbízót, van-e érdeklődő a cserére. mint kosztolányi lászló igazgató elmondta, már július utolsó hetében nagy forgalmat bonyolított le a vállalat lászár utcai irodája. itt a több mint ezer jelentkező kérdőívet kapott a kezébe. ebben azt tudakolták, milyen a jelenlegi, s elképzelése szerint milyen legyen a keresett lakás. a kitöltött ívet az országos számítógéptechnikai vállalat szakembereihez juttatták el, akik augusztus közepén bekapcsolták a programot, s ennek eredményeképpen 400 budapesti lakos oldhatja meg így módon a közeljövőben lakásgondjait. van olyan megbízó, aki 24 ajánlat közül válogathat majd, de nem csekély azoknak a száma sem, akik ezuttal nem jártak szerencsével.

a szolgáltatás folyamatos, így a beérkezett adatokat tüstént betáplálják a számítógépbe. ott összegyűjtve és tárolva azokat, két hét múlva újból működésbe lép a gép, s értékeli az adatokat. minél realisabb az igény, s minél gazdagabb a címkészlet, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy sikerül a csere.

általános tapasztalat, hogy a jelentkezők túlnyomó többsége nem feltétlenül a nagyobb alapterületű lakásokat keresi, hanem azokat, amelyekben több szoba van, illetve alakítható ki. kedvező fogadtatásra talált az a lehetőség is, hogy 200 forint ellenében leveszik a lakosság válláról a cserékkel kapcsolatos ügyintézés terheit. sokan kifogásolták azonban a szóba jöhető partneri címek kiválogatásának hosszú határidejét.

a fik tervezi az átfutási idő csökkentését, de ez csak akkor válik lehetővé, ha saját géppel vagy közvetlen lehívási lehetőséggel rendelkezik majd. még folyamatosabb és gyorsabb lesz a munka, ha a fővárosban létrehozzák azt a központi szervezetet, amely a 22 kerület lakáscseréit tartja nyilván illetve bonyolítja le. /mti/

--

BP

-5-

bb. 6. a fővárosi vízművek

1/gi/rj bc hgy

1981. augusztus 25.

értesíti a lakosságot, hogy augusztus 27-én, csütörtökön reggel 7 órától előreláthatólag 17 óráig hálózatösszekötési munkák miatt csökken a nyomás az örmezei lakótelepen, és kelenvölgy magasabban fekvő területein. emiatt csúcsidőben vízhiány várható, illetve a víz zavarossá válhat. /mti/

--

bb. 7. száztíz modellből több mint hárommillió pár - a tiszai cipőgyár sikere a fővárosi börzén

end/rj kz hgy

1981. augusztus 25.

az ország legnagyobb cipőipari üzeme a martfői tiszai cipőgyár, sikeresen szerepelt az augusztus második felében tartott budapesti börzén, amelyen 1982 első felére szánt kollekcióját ajánlotta nyolc kereskedelmi vállalat képviselőinek. a bemutatott 240 modellből száztízet választottak ki és rendeltek meg, s a fél évre felajánlott 3 millió 120 ezer pár lábbelit teljes egészében lekötötték. kiváltképp nagy sikere volt a gyár két új termékének, a pvc gyermek és flu csizmáknak, valamint a férfi szabadidő cipőknek. a gyermekcsizmákból már ez év végéig százezer párat kap a kereskedelem, 1982 első felében pedig további 150 ezer párat. a fröccsöntött talpu férfi szabadidő cipő előállításához decemberben látnak hozzá és a következő év közepéig 102 ezer párat küldenek a nagykereskedelmi vállalatoknak. hagyományos termékeikből, munkásbakancsból, kismamacipőkből, különféle tornacipőkből is teljes mértékben fedezik a szükségletet. újdonság még, hogy a tiszai cipőgyár belföldi termékeiből megközelítően kétszázezer pár lábbelit két bőségben gyárt, ezzel a kényesebb lábu vásárlók igényét is kielégíti. a gyár újdonságait az őszi bnv-én is kiállítják. /mti/

--

37

-6-

bb. 8. őszi madárvonulás a fertő tóvon

cser/ká/4rj hgy

1981. augusztus 25.

a parti gázló madarak népes csapatai érkeztek a fertő tóra, s ezzel kezdetét vette az őszi madárvonulás. a sárszalonnák, a réti és a kormos cankók európa északi területeiről indultak több ezer kilométeres vándorútjukra, amelynek során a fertő tóvon hosszabb pihenőt tartanak.

a tó állandó madárállománya is gazdagodott az idén: sikeres volt a nyári ludak és a tőkés récék költése. /mti/

--

bb. 9. elektromos dinnyeecsőz

bl/rj ká hgy

1981. augusztus 25.

a nagyüzemi dinnyeföldeket a mezei nyulak kártevésétől óvó villanypásztoros védekezési módszert dolgozott ki a fűcánkert művelés- és vadvédelmi állomás. egy negyven hektáros dinnyeföldet az érés előtt két héttel elektromos vezetékkel kerítették körül, s a vezeték egyik végére tizenkét voltos akkumulátort, továbbá impulzusgerjesztőt kapcsoltak. az áramot vezető huzalt tiz-tizenöt centiméterre függesztették a föld felett, egymástól tiz méterre levő tartórudakra. a villanypásztor a vadjáráshoz igazodva szakaszosan üzemelteték.

az elektromos dinnyeecsőz husz napig működött, s ez idő alatt egyetlen nyul sem merészkedett a dinnyeföldre. a számítások szerint ezzel a módszerrel egy hektárnyi dinnye védelme mindössze 200 forintba kerül. /mti/

--

37

-7-

-8-

78

bb. 10. románkori templomot tártak fel győrött

msz/rj ká hgy

1981. augusztus 25.

románkori templom kövei kerültek elő közműfeltetés közben győrött a káptalandombon, a székesegyház szomszéd-ságában. a bejelentést követően az országos műemléki felügyelő-ség munkatársai haladéktalanul megkezdték a régészeti emlék fel-tárását. a felszíntől körülbelül egy méter mélységben rátaláltak a 14 méter hosszú, 6 méter széles, félköríves szentélyvel le-zárt templom kőfalára. a faragott kváder-kövekből rakott fal csak-nem 80 centiméter magas. északi oldalán meglelték egykori bejá-ratának küszöbkövét. a templom hajójának nyugati harmadában feltárták a fal mellett húzódó kőpadkát, amely megerősítette a szakembe-eknek azt a feltételezését, hogy az épületet a 11-12. század-ban emelték. a padka közelében megtalálták a megkopott kőlapokból rakot pillért.

a 16. század második felében a templomot megrövidítették egy válaszfallal, amely szintén felszínre került. a románkori kőfállal ha-tárolt és a barokk kori válaszfal közötti területen 26 sírra bukkantak. a barokk korban a kápolnává kicsinyített ősi templomot temetőkápolnaként használhatták. erre utal az a 16. századi márványból és kövekből rakott lépcsősor is, ame-lyet az egykori szentélyben építettek fel.

az ásást folytatják. /mti/

--

bb. 11. marhasonka exportra

tas/rj kz hgy

1981. augusztus 25.

hétféle termék szállítását kezdte meg az nszk-ba a zala megyei állatforgalmi és husipari vállalat. a terimpex külke-reskedelmi vállalat közreműködésével lánogolt, piritott és pap-rikás karajjal, csemege gépkarajjal, szaftos marhasonkával, aszpikos marhanyelvvel és balaton elnevezésű, falusias jellegű son-kával próbálnak újabb piacot találni a magyar husiparnak. vala-mennyi új exportkészítmény izesítése jellegzetesen magyaros, de a szokottnál kevesebb só-t használtak és a fűszerezéssel is csínján bántak. /mti/

-8-

37

bb. 12. 300 hektár szőlőt - és gyümölcsöt telepítenek a hajduság-ban

szü/rj kz hgy

1981. augusztus 25.

hajdu-bihar megye nyírséggel határos homoki talajain gazdálko-dó termelőszövetkezetekben megkezdték az őszi szőlő- és gyümölcsste-lepítések előkészítését. úgy tervezik, hogy a következő hetekben mintegy 300 hektár új ültetvényt alakítanak ki, s ennek a fele szőlő lesz. a vidék mostoha természeti adottságok közepette gaz-dálkodó termelőszövetkezetei az ötödik ötéves tervidőszakában az eger-mátravidéki borkombináttal társulva - 390 hektár korszerű, nagyzemileg művelhető szőlőt telpitettek. vámospércs, nyiradony, monostorpályi, nyirábrány határában most ez a munka foly-tatódik; 1985-re 640 hektárra akarják növelni a társulással te-lepített szőlők területét. gyümölcsfák közül almát telepítenek a leg-nagyobb területen, de debrecen környékén készítik a terveket a nagyzemeli málnatelepítésre is. /mti/

--

bb. 13. olaj helyett gáz - évi 4 millió forint megtakarítás

szü/rj kz hgy

1981. augusztus 25.

olaj helyett hamarosan gázzal fűtenek a hortobágy peremén gazdálkodó balmazújvárosi lenin termelőszövetkezet szakosi-tott baromfi telepén. a tüzelőberendezések átállítása megkezdődött. befejezése után évi 4 millió forinttal csökken a termelőszövet-kezet energia költsége. a gázt a közelben lévő hajduszoboszlói földgáz feldolgozó- és tárolótól kapják. a szövetkezet köz-pontjába vezetett nagy hőenergiájú földgázt a gazdaság más ágazataiban is felhasználják. folyamatban van a szemesztermény-szári-tók, a pulykanevelő épületek, a műhelyek és a szociális épü-letek gáztüzelésre történő átállítása is. e munkák végeredménye-ként a közös gazdaság együttesen több mint 2400 tonnával csökken-ti évi tüzelőolaj-felhasználását. /mti/

--

-9-

37

bb.14. ülést tartott az ipari szövetkezetek országos tanácsa

t/os/gk/pp/gw ie

1981. augusztus 25.

októberben összeül az ipari szövetkezetek vii. kongresszusa. kedden az ipari szövetkezetek országos tanácsa ülést tartott, amelyen megtárgyalta a kongresszus elé kerülő dokumentumokat, a többi között az előző kongresszus óta végzett munkáról szóló beszámolótervezetet.

ennek alapján megállapították, hogy az ipari szövetkezetek sikerrel teljesítették a tíz évvel ezelőtti elhatározott fejlesztési programjukat. jelenleg 867 ipari szövetkezet és 16 szövetkezeti és közös vállalat működik. a szervezeti változások következtében a szövetkezetek száma az elmúlt öt esztendőben 182-vel csökkent, a vállalatok száma pedig öttel emelkedett. kialakultak a gazdaságilag erős, az igényeket jobban kielégítő, nyereségesen gazdálkodó szövetkezetek, amelyekben lehetővé vált a termelés szerkezetének megújítása, a gazdaságosabb tevékenység kialakítása. csökkent a veszteségesen dolgozó szövetkezetek száma. a lakossági árualapok növelésében jelentős részt vállaltak a könnyűipari szövetkezetek, termékeikkel a választék bővítését is elősegítették. a gépipari és vegyipari szövetkezetek számos olyan termék előállítására vállalkoztak, amelynek a szövetkezetek az egyedüli gyártói. figyelemre méltó az import-pótló cikkek termelésének fejlődése is. az ipari szövetkezetek termelési-értékesítési tevékenységében jelentős helyet foglalnak el a kooperációk, a kgst keretében szakszerűen gyártott termékek. növekedett az ipari szövetkezetek szocialista országokba és a nem rubelelészámolású piacokra irányuló exportja. ez utóbbi 1980-ban 58 százalékkal haladta meg az 1975. évi.

az elmúlt években tovább bővült a szövetkezeti szolgáltató-
ipari hálózat, a lakossági szolgáltatói igények 35 százalékat a szövetkezetek elégítik ki.

a megnövekedett feladatok ellátását jól segítette a szövetkezetpolitikai, mozgalmi munka fejlődése. a szövetkezeti demokrácia fórumrendszere kedvező feltételeket teremtett a testületek érdemi működéséhez, a szövetkezeti demokrácia jobb érvényesüléséhez.

az országos tanács egyetértett azzal, hogy az ipari szövetkezetek, a tagság, az alkalmazottak és vezetők képességeinek és az eszközök mennyisége, összetétele, valamint a munkakörülmények fejlődése alapján alkalmasak a korábbiaknál magasabb társadalmi követelmények teljesítésére. az országos tanács jóváhagyta a kongresszusi beszámoló és az ipari szövetkezetek következő feladatait meghatározó állásfoglalás tervezetét.

/mti/
11.24/gw

- . -
- 10 -

11.20
11.24

bb.15. korszerűsítik a diétás ellátást a gyógyító intézetekben

igó/ká/gw ie

1981. augusztus 25.

a magyar táplálkozástudományi társaság pécsi vándorgyűlése kedden befejezte munkáját. a zárónapon harmincöt tudományos előadás hangzott el a táplálkozás szerepéről az egészség megőrzésében, illetve helyreállításában. a vándorgyűlés résztvevői ajánlásokat fogadtak el a diétás étkeztetés korszerűsítésére, az egységes kórházi diétás rendszer megvalósítására és a dietetikai oktatás megszervezésére vonatkozóan.

az ülésen hangoztatták, hogy a diéta természetes gyógymód, mégpedig nemcsak a beteg emberek, hanem az egészséges, de elhízott emberek számára is. az elhízás ma már népbetegségnek számít hazánkban, a különféle betegségek kialakulásában mind nagyobb szerepet játszanak az ugynevezett étkezési rizikófaktorok. az egészségügy egymagában képtelen megbirkózni a szaporodó és súlyosbodó táplálkozásbiológiai problémákkal, ehhez társadalmi összefogásra van szükség. ezt a célt szolgálta a pécsi vándorgyűlés is, amelyen több mint kétszáz egészségügyi, élelmiszeripari, vendéglátó és kereskedelmi szakember vett részt.

a gyógyító intézményeink többségében alkalmazott diétás rendszer évtizedek óta nem változott, elavult és sablonossá vált - mutattak rá a vándorgyűlésen. a diétára „huzzák rá”, a beteget, ahelyett, hogy a beteg állapotához, korához, étvágyához és esetleges indokolt kívánságaihoz alkalmaznák a diétás étrendet. holott mind a személyi, mind a tárgyi feltételek adottak a korszerűbb ellátás megszervezéséhez. az ülésen javaslatok hangzottak el a kórházi diétás rendszer egységesítésére, továbbfejlesztésére vonatkozóan, s ezeket eljuttatják az illetékes egészségügyi, gyógyszerészeti, élelmiszeripari, illetve élelmezési szervekhez, intézményekhez, vállalatokhoz.

a vándorgyűlésen szóvá tették, hogy a magyar orvosképzésben nem szerepel a szervezett dietetikai oktatás és a képzési reform során sem találtak megoldást erre a gondra. a szakemberek a kérdés újbóli megvizsgálását kérik az egészségügyi minisztériumtól.

/mti/

- . -

11.29/gw

- 11 -

11.29

bb.16. megkezdtek a balaton védelmét szolgáló vitzisztító műszaki próbáit

gom/ká/gw ie

1981. augusztus 25.

marcaliban, a volán 13. számú vállalata üzemegységében új szennyvitzisztító telep műszaki próbája kezdődött. a tizmillió forint értékű rendszer építéséhez az elmúlt év végén fogtak hozzá, s az határidőre készült el. a budapesti műszaki egyetem vizgépek tanszéke tanári karának szabadalma alapján készült vitzisztítónak olyan szűrőkonténerre van, amely egyaránt felfogja a mechanikai és az olajszenyezést, s a vizet újra felhasználhatóvá teszi. a rendszerrel egyidőben elkészült egy hatalmas vízgyűjtő is.

marcali városa tizenöt kilométerre fekszik a balatontól, így az új berendezés a tó vízvédelmét is szolgálja. ugyancsak a balatoni környezetvédelmet segíti az a tisztítómű, amelynek építése most kezdődött a volán 13. számú vállalatának síófoki bázisán. e a jövő év közepén lép üzembe. megvalósulásával a volán 13. sz. vállalat valamennyi műszaki üzemében eleget tesznek a környezetvédelem előírásainak.

/mti/

- . -

bb.17. ján kulich csehszlovák szobrász kiállítása budapesten

t/is/gk/gw ie

1981. augusztus 25.

ján kulich szobrászművész alkotásaiból nyílt kiállítás kedden a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban. a pozsonyi képzőművészeti főiskola professzora először mutatkozik be a magyar közönségnek önálló tárlattal; most kiállított művei három évtizedes munkásságának adják kifejező keresztmetszetét. a bemutatott alkotások műfaja természetesen alkalmazkodik a kiállítóterem lehetőségeihez: a hazájában monumentális emlékműveiről is közismert ján kulich itt elsősorban kamaraműfajokra jellemző munkákkal, kisplasztikákkal, szoborportrékkal, érmekkel és plakettekkel jelentkezik.

a szeptember végéig megtekinthető kiállítás megnyitóján jelen volt václav moravec, csehszlovákia budapesti nagykövete is.

/mti/

- . -

11.33/gw

- 12 -

1205
1207

bb.18. balesetek

gk/gw ie

1981. augusztus 25.

fejér megyében baracska külterületén az m7-es autópályán balogh erzsébet 26 éves kohómérnök, veszprémi lakos személygépkocsijával az elválasztó sávra hajtott és felborult. a baleset következtében balogh erzsébet könnyű sérülést szenvedett, utasa, kardos julia 1 éves budapesti kisgyermek a helyszínen meghalt.

a pest megyei dászentmiklóson egy személygépkocsi elütötte kafka sándor 65 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint kafka a kerékpárjával szabálytalanul és figyelmetlenül kanyarodott.

mezőturon bodnár sándor 22 éves lakatos, helyi lakos motor-kerékpárjával elütötte hódos andrásné 62 éves háztartásbeli, mezőturi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a motorkerékpáros könnyű sérülést szenvedett.

várpalota külterületén horváth zoltán 35 éves festő és mázoló várpalotai lakos személygépkocsijával egy utmenti fának ütközött. a baleset következtében horváth zoltán súlyos sérülést szenvedett, utasa, szekeres lászló 31 éves villanyszerelő, várpalotai lakos a helyszínen meghalt.

baranya megyében a mecsekalja-cserkut vasútállomáson egy személyvonat halálra gázolta fischer tiborné 54 éves háztartásbeli, pécsi lakost, aki a vizsgálat eddigi adatai szerint figyelmetlenül közlekedett a sínek között.

/mti/

- . -

bb.19. megkezdődött az üzemszerű termelés a rákóczi falvái rákóczi tsz hagymagyarában

end/ká/gw ie

1981. augusztus 25.

^{kedden} megkezdődött az üzemszerű termelés a rákóczi falvái rákóczi tsz vöröshagyma feldolgozó üzemében. a gazdaság 350 hektárnyi hagymaföldjéről tömegesen érkezik a jó minőségű, érett vöröshagyma, de szállítanak már a társgazdaságok: jászladány, tisztaörs és hódmezővásárhely szövetkezetei is. a hét közepétől kezdve naponta negyven-ötven vagon árut fogad az üzem.

a makóival vetélkedő kitűnő minőségű, jól tartósítható vöröshagymát rákóczi falván gondosan tisztítják, szárítalanítják, osztályozzák, majd automa gépekkel szellőző zsákokba csomagolják. 1 kilótól 50 kilogrammig terjedő súlyban. a termék nagyobb hányadát külföldi piacokon értékesítik./mti/

12.24/gw

- . -
- 13 -

1307

bb.20. időjárásjelentés

gw

1981. augusztus 25.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. augusztus 25.-én
13.00 órakor:

hideg éjszaka, kissé hűvös nappal

tartósan borult, esős vidékek Európában a Balti-tenger környéke, a Szovjetunió európai területének északi fele, a Lengyel síkság, valamint a Fekete-tenger nyugati partvidéke és a Balkán félsziget. csak időnként megnövekvő felhőzet és 1-1 záport jelentenek a skandináv félszigetről, a német síkságról továbbá az Alpok és a Kárpátok térségéből. nyugat-Európa nagy részén és Olaszországban ugyanakkor csendes, száraz, napos az idő. meleg is van ezeken a területeken, szemben északi-, közép-és kelet-Európával, ahol még mindig a hűvös légáramok alakítják az időjárást.

hazánkban hétfőn gyakran változott a felhőzet. a déli óráktól egyre több helyről jelentettek záporokat, és főleg a Dunántúlon zivatarok is előfordultak. ma reggel 7 óráig a Dunántúl nagy részén, a Duna-tisza közén, és az észak-keleti vidéken hullott csapadék. ennek mennyisége általában csapadéknym és 5 mm között volt, de Mosonmagyaróvárról, ahol jégeső is esett 7, Nyíregyházáról és Hidasnémetiből ugyancsak 7 mm-t jelentettek. sokfelé megerősödött, a Dunántúlon helyenként viharos volt az északnyugati, északi szél, a hőmérséklet csúcsértéke 18 és 22 fok között alakult. ma hajnalra 6 és 15 fok közé hűlt le a levegő. délelőtt a gyorsan változó felhőzetből Debrecen jelentett esőt. főleg a Dunántúlon ismét sokfelé erős, néhol viharos északi, északnyugati szél fújt. 11 órára 15 és 18 fok közé emelkedett a hőmérséklet.

Budapestén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 16.3 fok volt, ez 3.8 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor 19 fokot mértek Budapestén, a tengerszintre átszámított légnyomás 1021 mb, gyengén emelkedik.

siófoknál a Balaton vize 11 órakor 16 fokos volt.

várható időjárás szerda estig:

felhőátvonulások. ma több, holnap kevesebb felhő. főként kedden elszórtan futó zápor. csak lassan mérséklődő többfelé erős, főleg a Dunántúlon viharos északi, északnyugati szél.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 6 és 11

a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 18 és 23 fok között.

a Duna vízállása Budapestnél: 258 cm, a víz hőfokát 17,4

fok. /mti/
13.03/gw

- . -
- 14 -

bb.21. a belpolitikai főszervezőség híreinek jegyzéke 1981.
augusztus 25.-én 14.00 óráig

gw hgy

1981. augusztus 25.

1. tanévnyitás előtt az iskolák
2. több salgótarjáni gáztüzhely a hazai és a külföldi piacon
3. nem kell szerelni, csak szórni
4. az országban elsőként csepelen
5. a címkereső szolgálat egy hónapja
6. a fővárosi vízművek közleménye
7. a Tisza cipőgyár sikere a fővárosi börzén
8. őszi madárvonulás a Fertő tón
9. elektromos dinnye-csész
10. románkori templomot tártak fel Győrött
11. marhasonka exportra
12. 300 hektár szőlőt és gyümölcsöt telepítenek a Hajduságban
13. olaj helyett gáz
14. ülést tartott az ipari szövetkezetek országos tanácsa *14.00*
15. korszerűsítik a diétás ellátást a gyógyító intézetekben
16. megkezdték a Balaton védelmét szolgáló vizeztisztító műszaki próbát
17. Ján Kulich csehszlovák szobrász kiállítása Budapestén
18. balesetek
19. megkezdődött az üzemszerű termelés a Rákóczi tsz hagymagyárában *12.00*
20. időjárásjelentés
21. hírcsoporthoz

/mti/

- . -

bb. 22. halálos gázolás

jk/gw hgy

1981. augusztus 25.

szolnok külterületén haraszti Béla 39 éves gépkocsiveető, szolnoki lakos személygépkocsival elütötte Kelemen Antal 67 éves nyugdíjas törökszentmiklósi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint haraszti Béla figyelmen kívül vezetett. a rendőrség bevonta vezetői engedélyét, és tovább folytatja a baleset vizsgálatát.

/mti/

- . -

14.12/gw

- 15 -

14.12

bb.23. fogadás uruguay nemzeti ünnepén

t/ma/s/gw /bc hgy

1981. augusztus 25.

alfredo giró pintos, az uruguayi keleti köztársaság nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából kedden fogadást adott.

a fogadáson megjelent garai róbert külügyminiszter-helyettes, herkner ottó külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet több más képviselője. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője is.

/mti/

- . -

bb.24. a figyelmetlen vezetés két ember halálát okozta - gázolót itéltek el győrött

cser/ká/gw hgy

1981. augusztus 25.

halálos közúti baleset okozója felett ítélték kedden a győri megyei bíróság. sinkó istvánné, villányi izabella klára még az elmúlt évben súlyos közlekedési baleset előidézője volt a 83-as számú főúton, győr közelében. a sikos úton, annak ellenére, hogy gyakorlatlan vezető volt gyorsan hajtott és belerohant egy szembe jövő és szabályosan közlekedő gépkocsiba. a baleset következtében ketten meghaltak, hárman súlyos és ketten könnyebb sérülést szenvedtek. a baleset okozója maga is megsérült.

sinkó istvánnét a bíróság bűnösnek találta és két év két hónapi, fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte, valamint öt évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. az ítélet jogerős./mti/

- . -

bb.25. egészségügyi szakdolgozók értekezlete debreceben

tár/ká/gw hgy

1981. augusztus 25.

ezzer egészségügyi dolgozó részvételével kezdte meg munkáját kedden a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen az egészségügyi szakdolgozók 12. tudományos értekezlete. a hagyományos nyári tanácskozáson négy szekcióban hallgatnak előadásokat az egészségügyi szakdolgozók, gyógytornászok, védőnők, betegápolók. szó lesz az egészségügyi intézmények szerepéről, a tanulók gyakorlati oktatásában és nevelésében, előadások hangzanak el az egészségügyi szakdolgozók szerepéről a rehabilitációban, az időskorú lakosság ellátásában és gondozásában. a kétnapos tanácskozás plenáris-és szekcióüléseiben több mint száz előadás hangzik el. a zárónapon értékelik az egészségügyi szakdolgozók sokirányú tevékenységével foglalkozó, előzetesen benyújtott szakdolgozatokat./mti/

14.30/gw

- . -
- 16 -

bb.26. felezik a szilvát

dáv/ká/gw hgy

1981. augusztus 25.

megkezdődött a szilva feldolgozása a székesfehérvári hűtőházban. a gyümölcsből a tervek szerint mintegy 1500-1600 vagonnyit dolgoznak fel, illetve gyorsfagyasztanak. a termés nagyobbik felét felezett szilvaként mélyhűtik, s az elkövetkező hónapokban szilvás-gombóc készítéséhez használják majd fel. félidejéhez érkezett a zöldbab feldolgozása. a közkedvelt főzelékféléből 2000-2300 tonnával tartósítanak az idén. székesfehérváron egyébként az idén mintegy 18 ezer tonna főzelékféléket és gyümölcsöt tartósítanak a téli hónapokra. megkezdtek a frissen fagyasztott termékek exportálását is. naponta öt-hat kamion indul utnak a mirelitüzem készítményeivel külföldre. /mti/

- . -

bb.27. magyar-mongol barátsági gyűlés tiszakürtön

end/ká/ig hgy

1981. augusztus 25.

a mongol forradalmi ifjúsági szövetség megalakulásának 60. évfordulója tiszteletére kedden magyar-mongol barátsági gyűlést rendeztek tiszakürtön a kecskeméti konzervgyár helyi telepén. az ünnepségen zsancsivin altangerel, a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének attaséja mondott ünnepi beszédet, szölte a mongol komszomol részvételéről a baráti ország szocialista építő munkájában és méltatta a magyar-mongol testvéri kapcsolatokat./mti/

- . -

bb.28. elhunyt kovács ödön

e/s/bc/ig hgy

1981. augusztus 25.

kovács ödön, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1941 óta volt tagja a pártnak, életének 62. évében elhunyt, temetése augusztus 28-án délután 3 órakor lesz a fraksnéti temetőben.

az mszmp ix. kerületi bizottsága

a ruházatipari dolgozók szakszervezete

/mti/

- . -

14.40/ig

- 17 -

15.10
15.10

bb.29. élénk forgalom vegyes iparcikkekben, javuló ellátás ruházati termékekből - gyorsjelentés az év első hét hónapjának áruforgalmáról

i/sb/gk/pp/ig hgy

1981. augusztus 25.

megfelelő volt és hónapról hónapra javult a lakosság aru-ellátása - állapította meg az a gyorsjelentés, amelyet a belkereskedelmi minisztérium készített az év első hét hónapjának áruforgalmáról. ebben az évben augusztusig a kiskereskedelmi üzletekben a lakosság - folyó árakon - 9 százalékkal többet költött vásárlásra, mint a múlt év azonos időszakában. a készpénzes áruértékesítés kerekén 10 százalékkal haladta meg az elmúlt évit. élelmiszerekből és élvezeti cikkekben az üzletek 4.4 százalékkal nagyobb forgalmat bonyolítottak le, s a termékek többségéből bőséges kínálatot szolgáltak, ám néhány cikkből, főként élőhalból, édesipari lisztésáruból, a nyáron pedig sörből nemcsak a választéki, hanem a mennyiségi igények sem tudták kielégíteni.

dinamikusan, az egy évvel ezelőttihez viszonyítva 12.5 százalékkal növekedett az iparcikkek forgalma, s ezen belül a ruházati termékeké 10, a vegyes iparcikkeké pedig 13.1 százalékkal. az év elejétől kezdve fokozatosan javították az ellátást ruházati termékekből, s megfelelő kínálatot bonyolítottak le a tavaszi és a nyári szezont. ennek ellenére több cikkből, főként felsőkötöttáruból, harisnyából, zokniból a kínálat nem ütötte meg a kívánt mértéket, hiányos volt az ellátás. a vegyes iparcikkek árúszító üzletek élénk kínálatlaltal segítették a vásárlást fekete-fehér tévékészülékekből, építőanyagokból, mosógépből, centrifugából és más termékekből. a keresletnek megfelelően a nagykereskedelem egyebek között 20 százalékkal több árut értékesített zománcozott és alumínium edényekből, elektromos hűtőszekrényekből, 45 százalékkal többet gáztűzhelyből, s csaknem ugyanilyen arányban bővítették a víz- és gázvezetékcsövek értékesítését is. a többi cikksopornál is általában kiegyensúlyozott volt a kínálat. maradtak azonban még mindig olyan áruféleségek, mint a zár, a lakat, a vasalás, a csavaráru, a táskavarrógép, valamint egyes hűtőtechnikai cikkek, amelyek a választéki és időnként még a mennyiségi igényeket sem elégítették ki. a jelenlegi helyzetben, bár kisbutorokból és gyermekbutorokból még nem hiánytalan és kifogástalan az ellátás, de a butorkínálat összességében jó. a papír- és írószerek kereskedelmében megfelelően felkészült az iskolászezonra, s a lakosság kedvezően fogadta az engedélyes füzetvásárt.

✓forgalmat bonyolítottak le az év első hét hónapjában, és különösen bőséges

/folyt.köv./
14.55/ig

15.25
3P

16.05

- 18 -

bb.29. /élénk forgalom.... folyt./ig

a lakosság júliusi ellátásának adataiból kitűnt, hogy az állami és a szövetkezeti kereskedelem ebben a hónapban 25.5 százalékkal több burgonyát, zöldséget és gyümölcsöt értékesített, mint egy évvel ezelőtt. ezen belül elsősorban a zöldségféle forgalma növekedett, csaknem 50 százalékkal, s gyümölcsből 18 százalékkal többet vásárolt a lakosság. az egy évvel ezelőttinél jóval bőségesebb kínálatot szolgáltak sárga- és görögdinnyéből, paradicsomból, zöldpaprikából, sárga- és őszibarackból, nyári almából és körtéből. ugyanakkor főzőtökből és fejes káposztából a korábbinál kevesebb jutott az üzletekbe. az elmúlt hónapban a budapesti szabadpiacokra burgonyából 9, gyümölcsből 22, zöldségféléből 35 százalékkal több áru került, mint egy évvel ezelőtt. a nagyobb kínálatnak megfelelően kedvezőbben alakultak az árak is./mti/

- . -

bb.30. a tot és az iraki parasztszövetség szerződése

u/jf/s/pp/ig hgy

1981. augusztus 25.

a termelőszövetkezetek országos tanács meghívására augusztus 15-25 között szaadun musztafa alelnök vezetésével hazánkban tartózkodott az iraki parasztszövetség küldöttsége. a vendégek vas és heves megyékben tanulmányozták a területi szövetségek és termelőszövetkezetek munkáját. az iraki küldöttség tárgyalásokat folytatott czibalmos béléval, a tot főtitkárával, soós gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi államtitkárral, valamint székács imrével, a tesco vezérigazgatójával, a magyar-iraki műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság magyar tagozatának elnökével. a tot és az iraki parasztszövetség képviselői egyezményt írtak alá a két szervezet közötti együttműködés kiszélesítéséről. az iraki küldöttség kedden elutazott budapestről./mti/

- . -

bb.33. kitüntetés

jk/pp/ig hgy

1981. augusztus 25.

az elnöki tanács igaz sándornak, a ruházatipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségi tagjának, több évtizedes eredményes munkássága elismeréséül 70. születésnapja alkalmából a szocialista magyarországi érdemrendet adományozta. a kitüntetést kedden jakab sándor, a szot főtitkár-helyettese adta át./mti/

15.05/ig

- 19 -

15.30
3P

16.05

bb.31. ülést tartott a szövosz elnöksége

t/jf/gk/pp/ig hgy

1981. augusztus 25.

növekszik a fogyasztási szövetkezetek kivitele; a szövetkezeti szervek az elmúlt öt évben mintegy 83 milliárd forint értékű terméket exportáltak. a kivitel ez idő alatt összeségében hozzávetőleg 80 százalékkal bővült - állapította meg a szövosz elnöksége keddi ülésén, amelyen az áfészek export-tevékenységének helyzetéről és a fejlesztés lehetőségéről tanácskoztak.

az áfészek és a szövetkezeti vállalatok mindenekelett mezőgazdasági terményeket, termékeket szállítanak külföldre. jó keletje van a kisállatoknak, a friss és tartósított zöldségnek és gyümölcsnek, a méznek és egyébek között a gyógynövényeknek; ezek kedveltek a nyugat-európai piacokon, mindenekelett az nszk-ban, ausztriában és a skandináv államokban. az export-választék az elmúlt években tovább bővült, például sikert arattak a fatömegcikkék és a lakberendezési tárgyak.

a fogyasztási szövetkezetek exportjában mind nagyobb jelentősége van a határmenti árucserének, valamint az áruházi heteknek, amelyek jó alkalmat adnak az árulista kölcsönös megismerésére és a kínálat bővítésére. a szocialista országok szövetkezeti szerveivel folytatott kereskedelem - amelynek egy része a választékcseré keretében bonyolódik - az elmúlt öt évben a hungarocoop közreműködésével mintegy 250 millió rubel értékű áruval egészítette ki a hazai választékot.

a vi. ötéves terv időszakában a tervek szerint a fogyasztási szövetkezetek export-árbevétele több mint negyedével elemkedik. továbbra is a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelén lesz a fő hangsúly, viszont még azeknél a viszonylag kelendő cikkeknel is rugalmasabban kell alkalmazkodni a külföldi fogyasztók igényeihez. ennek érdekében továbbra is céltudatos fejlesztési alappól támogatják majd az exportbővítő beruházásokat. de szükség van arra is, hogy az áfészek bátrabban vegyék igénybe a kivitel ösztönző hitelforrásokat is, ezek iránt ugyanis még mindig eléggé lanyha az érdeklődés. fejlesztésre van szükség. a helyi anyagi erők egészítésére a közös

a szövosz elnöksége megvitatta a skála-coop működésének tapasztalatait. megállapította, hogy az újszerű értékesítési, munka- és üzemszervezési, valamint technológiai megoldásokkal sikerült gyümölcsözően működő szervezetet kialakítani. árbevétele két év alatt mintegy 70 százalékkal emelkedett. figyelemre méltó, hogy a közös vállalat az árualapok biztosításában alapvetően a hazai iparra támaszkodik és a legerőteljesebben a kis- és középüzemektől fokozza a beszerzést. a szövetkezeti ipartól értékesítésre átvett áruk mennyisége két év alatt szintén 70 százalékkal bővült. /mti/

15.20/ig

- 20 -

15.40
3P

18.

bb.32. a mikroszkóp színpad társulati ülése

t/me/gk/bc/ig hgy

1981. augusztus 25.

szeptember 11-én nyitja az 1981-82-es évadot a mikroszkóp színpad társulata: a „hogyan? tovább!”, című közéleti kabaré megújuló változatát mutatja be a néphadsereg művelődési házában. öt estén játszanak itt a színház művészei, majd az azt követő három napon a pécsi nemzeti színházban vendégszerepelnek. a nagymező utcai színpadukon szeptember 22-től fogadják újra a közönséget - jelentette be marton frigyos igazgató a kedden tartott évadnyitó társulati ülésen. elmondta: tovább játsszák ezt a kabarét, amelyet az előző évadban - az 1980 decemberében tartott bemutatója óta - 180 izben adtak elő, mindig telt ház előtt. az évad során még néhányszor időszerűsítik, a politikai eseményekhez igazítják és az eddigieknél is többször tűzik műsorra, hogy az érdeklődők megtekinthessék.

a gyermekelőadásokat szeptember 29-én kezdik meg. továbbra is műsoron lesz a gyerekek kedvelt műsora, a „zürhajó”, című színházi játék és a „barátom vagy”, című orosz nyelvű produkció. három bábművész: kofler gizella, meixler ildikó, és horváth mihály, a színház új tagjai is közreműködnek a gyermekek szórakoztatásában. vendégek - köztük antal imre, bodrogi gyula, horváth tivadar, gyulai istván - is fellépnek a színház előadásain. az évad végén más színpadon vendégeskednek, mivel tavasszal megkezdik épületük földemjének cseréjét. egy esztendő múlva a mikroszkóp színpad megújított otthonban ünnepli 15. születésnapját. /mti/

- . -

bb.34. szüreti előzetes a duna-tisza közéről

lász/ká/ig hgy

1981. augusztus 25.

érik a szőlő, megkezdődött az előszüret az ország legnagyobb síkvidéki szőlőültetvényén, a duna-tisza közén, bácskiskun megyében. a hazai bortermés mintegy 40 százalékat adó tájegység szőlőseiben, a téli fagyok miatt kevesebb a fürt a tőkéken, a minőség azonban kifogástalan. a próbamérések szerint kiváló a cukor-, és a szinképződés, a fürtök egészségesek. az utóbbi napok csapadékos időjárásától felfrissült a lomb és duzzadnak a szemek. a gazdaságokban mindenütt úgy döntöttek, hogy várnak a szürettel, had színeződjön, édesedjen a szőlő. a jelzések szerint a legkorábbi fajtákat szeptember közepén szedik. a szőlő fogadására mindenütt készek az óriás prések és a hordók. /mti/

- . -

15.35/ig

- 21 -

15.40
3P

18.

bb. 35. sajtótájékoztató a szabadegyetemről

t/km/rj bc hgy

1981. augusztus 25.

az idén a budapesti józsef attila szabadegyetem 118 sorozatából válogathatnak az önmagukat képezni vagy továbbképezni kívánók. a programban 38 a társadalomtudományi, 12 az irodalmi és a nyelvészeti, 23 a művészeti, 31 a természettudományi és a műszaki kérdésekkel foglalkozó sorozat. tizennégy speciális kollégiumot is meghirdettek - jelentette be kedden a magyar újságírók szövetségének székházában tartott sajtótájékoztatón kurcz györgy, a tit budapesti szervezetének titkára.

elmondta, hogy 27 esztendeje működik a szabadegyetem és az előadásorozat iránt évről évre fokozódik az érdeklődés. az elmúlt tanévben több mint 18 ezer hallgató vett részt 315 sorozat csaknem 5500 előadásán.

az idén meghirdetett előadásoknak több mint a fele új programokkal jelentkezik. új a hetvenes évek kulturáját és filozófiáját elemző sorozat, s új téma a gazdaságszociológia is. a bartók centenárium alkalmából két sorozatot rendeznek. az egyik bartók béla életművének és egyes zeneműveinek megértéséhez, egy teljesebb bartókkép kialakításához járul majd hozzá: ennek előadásait a bartók béla emlékházban tartják. a másik sorozat a klaszikus zeneszerző népzene kutató munkásságát tárja a hallgatóság elé.

az európai szocialista országok társadalmi, gazdasági és politikai fejlődésének kérdéseivel foglalkozik az egyik új külpolitikai előadásorozat. a harmadik világ történetének fejlődésével és jelenlegi helyzetével két programon is megismerkedhetnek az érdeklődők.

az irodalombarátok arany jános és németh lászló életművét tanulmányozhatják. megismerkedhetnek közép- és kelet-európa irodalmaival, áttekintést kaphatnak a mai világirodalomról régiók szerint, valamint napjaink magyar irodalmáról. a második világháború után kialakult új művészeti irányzatok bemutatására vállalkozik egy új sorozat.

/folyt.köv./
15.40 rj

-22-

15.11
3P

16.25

bb. 35. / sajtótájékoztató... 1. folyt./rj

a francia, a cseh és az amerikai filmművészet haladó törekvéseit dolgozzák fel azok a filmelemző beszélgetésekkel egybekötött filmvetítések, amelyeket az új tükör, a duna és a bem film-színházban rendeznek.

a természettudományi tagozaton először foglalkozik önálló sorozat a plazmafizikával, illetve az atomenergia széles körű felhasználásával. a nobel-díjasokat ismertető előadások voltaképpen az egyes természettudományok: a biológia, a fizika, a kémia, a matematika, a csillagászat, az orvostudomány fejlődését vázolják fel. először kerül programba egy etológiai sorozat, amely az állatok magatartásával, viselkedésével foglalkozik. új témák a technika köréből: a korszerű távközlés, az áramkörökkel kapcsolatos főbb elvek és alkalmazásai.

a speciális kollégiumokon áttekintést adnak a tudomány és a technika történetéről, s ezen kívül politológiával újságírással, sporttal, testneveléssel is foglalkoznak. olyan szórakoztató és kulturált időtöltést nyújtó elfoglaltságok, játékok megtanítását is programba vették mint a sakk és a bridzs.

az idén is szerepelnek a programban azok a sorozatok, amelyek iránt tavaly nagy volt az érdeklődés. ilyenek például a szociológiai, a felnőtt nevelési, a pszichológiai, az ókortörténeti, a jogi, a drámatörténeti, a képzőművészeti, a nyelvészeti, az agrártudományi, a számítástechnikai kollégiumok, a titkárnőképző, s a különféle egyetemi előkészítő. folytatják azokat a sorozatokat, amelyek évről évre a választott téma újabb korszakát tárgyalják. az ötéves egyetemes művészettörténeti sorozaton az idén a középkor és a reneszánsz művészetével foglalkoznak. a történelmi életrajzsorozat előadásain a XIX. századi magyar történelem kiemelkedő egyéniségeit mutatják be. az elmúlt évben lukács györgy életútjának legjelentősebb állomásaival foglalkoztak, az idén a nagy filozófus legfontosabb műveit elemzik.

szaporodott a gyakorlati élethez kapcsolódó előadások száma is. a munkahely és a magánélet mindennapi problémáira segít megoldást találni a fiatalok hétköznapi sorozat. a szülők nevelési gondjainak megoldásához több előadás is igyekszik segítséget adni, például a mai iskola és a szülő, valamint a gyereknevelés és pszichológia című.

/folyt.köv./

15.45 rj

-23-

16.10
3P

16.25

bb. 35. / sajtótájékoztató... 2. folyt./rj

a szabadegyetemre bárki jelentkezhet. a témaválasztás is szabad: iskolai végzettségre, szakképzettségre, foglalkozásra való tekintet nélkül.

beiratkozni szeptember 7-18-ig lehet minden nap - szombat kivételével - 15-19 óráig a tit budapesti szervezetében. /viii. muzeum utca 7./ ugyanitt megkapható a szabadegyetem részletes programja, díjmentesen. /mti/

-.-

bb.36. 48 millió forint a szolgáltatások fejlesztésére szabolicsban - a megyei tanács vb ülése nyiregyházán

kal/ká/ig hgy

1981. augusztus 25.

negyvennyolc millió forint sorsáról, a szolgáltatások fejlesztésére fordítható összeg odaitéléséről döntött keddi ülésén a szabolics-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága. a terület állásfoglalása szerint elsősorban a gépjármű javító- és karbantartó és a textiltisztító hálózatot gyarapítják. jelentős összeggel segítik a nyiregyházi vaszerkezeti és gépipari szolgáltató vállalat kezdeményezését, amellyel az eddig még ellátatlan területen - kisvárdán és környékén - épít gépkocsiszervizt. ugyancsak támogatják az autóklub terveit, az évi harmincezer óra kapacitású szerviz kialakítását a megyeszékhelyen. a közeli esztendőben csaknem 8 millió forinttal segítik a kisipari szolgáltatóházak létrehozását a megyében. még az idén ilyen jellegű létesítmény készül el tiszadadán, ajakon, apagyon és máriapócsón, míg jövőre dombrád, levelek, ibrány, nagyhalász és nyirbéltek gazdagodik javító-karbantartó centrumokkal./mti/

- . -

bb.37. 3,5 millió tonna répát szállítanak vasuton a cukorgyárakba

szü/ká/ig hgy

1981. augusztus 25.

a tavalyinál félmillió tonnával több, összesen mintegy 3,5 millió tonna cukorrépát kell az őszi hónapokban a vasuton az ország különböző gyáraiba szállítani feldolgozásra. az ezzel kapcsolatos előkészületekről és feladatokról tanácskoztak kedden kabán, a hajdusági cukorgyárban az ország 12 cukorgyárának vezetői, a máv vezérigazgatóság és a vasutigazgatóságok képviselői.

/folyt.köv./

15.55/ig

- 24 -

16⁵⁵
37

bb.37. /3,5 millió ... folyt./ig

pinter pál, a cukoripari közös szolgáltató vállalat igazgatója bevezetőjében elmondotta: a cukorrépa terméskilátásai ebben az esztendőben jobbak, mint tavaly. ez egyrészt abból adódik, hogy a tavalyinál mintegy 18 ezer hektárral nagyobb az idén a cukorrépa vetésterülete, másrészt fejlettebbek is a répák.

a cukorgyárak, valamint a vasutigazgatóságok képviselői részletesen beszámoltak a felkészülésről és az együttműködésről. kedvezőnek ítélték, hogy a termeléshez szükséges anyagokból, : mészkből, olajból, kokszból a legtöbb gyárban jóval nagyobb a készlet, mint tavaly ilyenkor. a gyárak koncentrált rakodótelepeket építettek. ez év őszén 160-170 vasutállomáson rakodnak répát, néhány esztendővel ezelőtt még ennek a háromszorosa volt az állomási rakodók száma. a feldolgozásra kerülő répa szállításával párhuzamosan oldják meg a nyersszelet, valamint a kész cukor továbbítását. a gyárak, a vasutigazgatóságok ugynevezett szállítási mérleget készítenek, amely alapja lesz az irányvonatok indításának. beszámoltak arról is, hogy lehetőség lesz kétnapos kocsirendelésre, ami körültekintőbb fuvarszervezési lehetőséget biztosít a máv számára./mti/

- . -

bb.38. a xx. kerületi tanács ülése

t/gi/gg/bc/ig hgy

1981. augusztus 25.

az egészségügyi ellátás színvonala lényegesen javult, amióta az intézmények új rendszerben dolgoznak. a korszerű szervezeti felépítésnek köszönhetően a betegek a nap minden szakában megfelelő szakorvoshoz fordulhatnak panaszaikkal, anélkül, hogy idejük nagy részét felesleges várakozással töltenék el - állapította meg a xx.kerületi tanács keddi ülésén, amelyen többek között az egészségügyi integráció eddigi tapasztalatait vették számba.

a kerületben a jahn ferenc kórházat jelölték ki bázisintézményként, s hozzá kapcsolódott a már meglévő gyógyítóhálózat. az átállásból adódó kezdeti nehézségeken aránylag gyorsan túljutottak, az orvosok és a szakalkalmazottak rövidesen jó kapcsolatot alakítottak ki a lakossággal. hónapokon belül az is nyilvánvalóvá vált, hogy az új rendszer sokkal inkább megfelel a kor követelményeinek, mint a korábbi. megszűntek például az üres állások: egy sor, sokáig betöltetlen helyet sikerült magasan képzett szakemberekkel betölteni.

/folyt.köv./

16.10/ig

- 25 -

17⁰⁰
37

bb.38. / a xx. kerületi .. folyt./ig

az orvosok hivatásukat a rendelőintézetekben és a kórházi osztályokon egyaránt gyakorolják. így nagyobb lehetőségük nyílik a szakmai fejlődésre. jelenleg 450 orvos áll rendelkezésre. a szakágazatok többségében teljes a gárda, időszakos nehézségek csak a reumatológia, valamint a tüdőgyógyászati területén vetődnek fel. ez azzal függ össze, hogy a bázisintézménynek nincsenek ilyen osztályai.

a gondokról szólva elmondották, hogy nagy az eltérés a kórház és a rendelő műszerezettségének szintje között, s a kiegyenlítés rövid távon nem várható. más jellegű panaszok érkeztek az orvosoktól: tartósabb ideig együttműködő kollektívák felbomlottak, új felállásban működnek tovább, s hosszabb idő szükséges egymás megismerésére, a munkacsoport összehangolására./mti/

bb.39. fuchs emil siremlékének avatása

i/gi/gg/bc/ig hgy 1981. augusztus 25.

százötven évvel ezelőtt született fuchs emil, pest első főkertésze, akinek nevéhez fűződik több budapesti park kialakítása, korszerűsítése, utvonal fásítása is. az évforduló alkalmából a mező imre uti temető 10. parcellájában augusztus 27-én csütörtökön 15 órakor felavatják siremlékét./mti/

bb. 40. a fiatalok lakáshelyzetéről tárgyalt a hajdu-bihar megyei kisz-bizottság

tár/ká/rj pr 1981. augusztus 25.

a fiatalok lakáshelyzetéről, a lakásgazdálkodásban szerzett tapasztalatokról és feladatokról tárgyalt kedden debreceni ülésén a kisz hajdu-bihar megyei bizottsága. mint a tanácskozáson hangsúlyozták: a fiatalok lakásproblémáinak megoldásában anyagi helyzetük a döntő, s ebben a vonatkozásban az értelmiségiek helyzete különösen kedvezőtlen. az egyetem, illetve a főiskola befejezéséig gyakorlatilag nincs keresetük, majd munkába állásuk után is csupán szerény anyagi erővel rendelkeznek. számukra az egyik megoldás, ha esetleg szülői segítséggel kezdik meg a takarékoskodást.

/folyt.köv./
17.00 rj

-26-

17¹⁵
3P

3P
17

bb. 40. / a fiatalok lakáshelyzetéről... 1. folyt./rj

debrecenben a fiatal házasok házáinak átadásával a takarékoskodás intézményesített formáját is megvalósították. e garzonlakásokat a tanács úgy osztotta el, hogy messzemenően figyelembe vette a városi kisz-bizottság javaslatait. a fiatal házasok öt évig lakhatnak a garzonban, ezt követően a tanács nagyobb lakást biztosít, a fiatal családok viszont meghatározott összegű takarékoskodásra kötelezettek. ezzel a megoldással a fiatalokat fokozatosan lakáshoz juttatják. az elkövetkező öt esztendőben további 638 ilyen garzonlakás épül a debreceni fiataloknak. /mti/

bb. 41. napirenden az agrárszakemberképzés - nemzetközi tanácskozás készthelyen

tóa/rj kz pr

1981. augusztus 25.

tizenegy ország - ausztria, bulgária, csehszlovákia, finnország, jugoszlávia, lengyelország, magyarország, az ndk, az nszk, a szovjetunió és az usa szakembereinek részvételével kedden készthelyen megkezdődött az agrárszakoktatás helyzetével és fejlesztésével foglalkozó nemzetközi tanácskozás.

a négynapos eszmecsere első előadója, dénes lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes, többek között az agrárszakemberek társadalmi közéleti szerepéről beszélt, s többek között a következőket hangsúlyozta:

- az agrárszakemberek döntő többsége falun tevékenykedik, s a jelenlétüknek meghatározó szerepe van a faluközösségek életében. munkájukkal bizonyították, hogy képesek hatásosan elősegíteni a mezőgazdaság termelési viszonyainak fejlődését, alkotó részesei annak a folyamatnak, amelynek keretében óriási változások mennek végbe a mezőgazdaságban. hasonlóképpen jelentős az agrárszakemberek politikai, közéleti szerepe, feladata a falu átalakulásában. munkájuk közben is környezetük formálói, alakítói, tehát közéleti emberek. az oktatási intézményeknek a következőkben az eddiginél is nagyobb gondot kell felkészíteniük a hallgatókat a közéleti munkára, annak tudatos vállalására, a faluközösségekben való intenzív részvételre.

/folyt.köv./
17.05 rj

-27-

17²⁰
3P

3P
17

bb. 31. / napirenden... 1. folyt./rj

a magyar agrárszakoktatás helyzetéről és fejlesztési feladatairól kótvun károlyné, a keszthelyi agrártudományi egyetem tudományos rektorhelyettese tartott előadást.

- mezőgazdasági felsőfoku intézményeink - mondotta többek között - a népgazdaság egész területére képeznek általános agrármérnököket, növénytermesztési, növényvédelmi, agrárkémiai, állattenyésztési és állategészségügyi, élelmiszeripari, erdőszeti és faipari, kertész, gépész és üzemszervező okleveles mérnököket, üzemmérnököket és földmérő üzemmérnököket. a nagyarányú képzés az 1960-as évek elején, a mezőgazdasági nagyüzemi gazdálkodás kialakulásával párhuzamosan indult el. az eddigi tapasztalatok szerint a szakoktatás jól és eredményesen oldotta meg a feladatát, kinevelte azt a szakembergárdát, amely magas szintre emelte hazánkban a mezőgazdasági termelést. a követelmények azonban azt kívánják, hogy továbblépjünk.

az oktató-nevelő munka színvonalát az egyetemi és főiskolai oktatók személyisége határozza meg. ezért a személyi feltételek javítása kiemelt feladat. oktatási ellátottságunk jónak mondható, strukturája és intézményi aránya azonban nem. kevés például azoknak az oktatóknak a száma, akik a termelésből kerülnek az oktatásba, nem kielégítően hatékony a közzgazdasági gondolkodásra való nevelés, az elemző, variáló képesség kibontakoztatása terén is sok még a tennivaló. lényeges javításra vár az oktatási intézmények és a termelőüzemek közötti együttműködés is.

a fejlesztési feladatokról szólva az előadó rámutatott, hogy a termelő üzemek szilárd, biológiai ismeretekre alapozott általános tudással rendelkező szakembereket várnak, olyanokat, akik alkalmasak a változó feltételeknek megfelelően dolgozni és közéleti tevékenységet végezni. ennek megfelelően kell fejleszteni, korszerűsíteni a képzést-nevelést mind tartalmi, mind pedig módszertani szempontból. az oktatás tartalmának jobban kell igazodnia az iparszerű termelés, a nagyüzemi méretek, a szakosítás igényeihez, s ugyanakkor erősíteni kell a közzgazdasági, a szövetkezeti-politikai szemlélet kialakítását és a vezetésre való felkészítést.

a tanácskozás pénteken fejeződik be. addig hatvanhárom előadás hangzik el, ebből 16-ot külföldi szakemberek tartanak. a résztvevők üzemlátogatáson is tanulmányozzák a mezőgazdasági szakemberek faluközösségi szerepét. /mti/

17.15 rj

17.30
BP

-28-

bb. 42. időjárásjelentés

rj pr 1981. augusztus 25.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

többórás napsütés

szerdán tulnyomóan napos idő lesz, számottevő eső már nem valószínű. az északi szél lassan mérséklődik. a hőmérséklet holnap kora délután 18 és 23 fok között alakul. /mti/

bb. 43. alapköletétel

i/ob/rj pr 1981. augusztus 25.

alapköletételi ünnepséget rendeztek kedden budapesten, a xv. kerületi cservenka miklós utcában: itt építik fel a traktoroexport műszaki központját, amely a szovjetunióból szállított traktorok, mezőgazdasági gépek és daruk alkatrész és szerviz-ellátását biztosítja. a magyar és a szovjet külkereskedelmi minisztérium már korábban egyezményt kötött arról, hogy együttműködnek a kölcsönösen szállítandó gépek, berendezések és műszerek műszaki szervizelésének további javításában - ezt szolgálja majd az új központ.

vincze imre pénzügyminiszterhelyettes és viktor ocseretin, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének vezetője méltatta a két ország kölcsönösen előnyös kereskedelmi kapcsolatát, majd vincze imre és vlagyimir pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete aláírta az alapköletételi dokumentumokat. az urnában - az okmányok mellett - az utókor számára elhelyezték a népszabadság és a pravda egy-egy példányát, valamint a forgalomban levő magyar és szovjet fémpénzket. /mti/

20.55 rj

-29-

21.25
BP

60.008/2

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. augusztus 26. s z e r d a

bb. 1. vasárnap: országos tanévnyitó

i/me/rj bc pr

1981. augusztus 26.

az országos tanévnyitó ünnepséget augusztus 30-án, vasárnap délután a sárospataki ii. rákóczi ferenc gimnáziumban tartják; pozsgay imre művelődési miniszter mond ünnepi beszédet.

az alsó- és középfokú nevelési-oktatási intézmények nappali tagozatán szeptember 1-én, kedden nyitják meg az 1981-82-es tanévet és szeptember 2-án kezdik meg a tanítást. a pedagógusok e napokban alakítják ki az új órarendet, nevelőtestületi értekezleteken vitatják meg a következő tanév feladatait. a munkarend szerint a téli szünet december 21-től január 3-ig tart. az első félév január 31-én fejeződik be, a félévi osztályzatokat 1982. február 5-én közlik a tanulókkal. a tavaszi szünet április 3. és 13. között lesz. a középiskolák valamennyi tagozatának iv., valamint az egészségügyi szakiskolák iii. osztályos tanulói - a végzősök - számára május 8-án tartják az utolsó órákat. az érettségi írásbeli vizsgák a nemzetiségi gimnáziumokban május 14-én, a gimnáziumok és a szakközépiskolák nappali tagozatán május 17-én kezdődnek. a gimnáziumok és a szakközépiskolák esti és levelező tagozatán május 31-e az érettségi írásbeli vizsga kezdetének napja. az utolsó tanítási nap az alsófokú nevelési-oktatási intézményekben, a középiskolák i-iii. osztályaiban, a szakmunkásképző iskolákban, a gép- és gyorsíró iskolákban, valamint az egészségügyi szakiskolák i-ii. osztályaiban június 12-e.

/folyt.köv./

-1-

3P

bb. 44. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zárásig

rj hgy pr

1981. augusztus 25.

- 22. halálos gázolás
- 23. fogadás
- 24. gázolót ítéltek el
- 25. egészségügyi dolgozók értekezlete
- 26. felezik a szilvát
- 27. magyar-mongol barátsági gyűlés
- 28. elhunyt kovács ödön
- 29. gyorsjelentés az év első hét hónapjáról
- 30. tot és iraki szerződés
- 31. ülést tartott a szövetség
- 32. amikroszkóp színpad társulati ülése
- 33. kitüntetés
- 34. szüreti előzetes
- 35. sajtótájékoztató
- 36. nyíregyháza tanács vb ülés
- 37. 3.5 millió tonna répát a cukorgyárakba
- 38. a xx. kerületi tanács ülése
- 39. fuchs emil síremlékének avatása
- 40. fiatalok lakáshelyzetéről
- 41. napirenden: agrárszakemberképzés
- 42. időjárás
- 43. apaköletétel
- 44. hírjegyzék

/mti/

--

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika, halasi györgy, fehér péter

- v é g e -

21.15 rj

-30-

21³⁰
3P